

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS–THURSDAY, SAUSIS–JANUARY 3, 2019 • Vol. CX NR. 1

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 190 dienų

Anuomet
„Drauge“
rašyta...

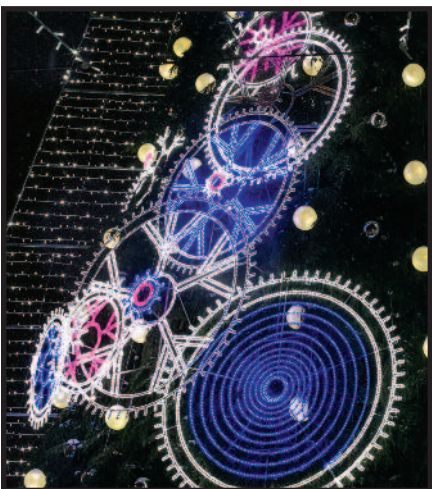

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-02-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuvaitei – JAV Valstybės
departamento stipendija – 9 psl.

Šventinis Vilnius – pasaulio
žiniasklaidoje – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Mieli skaitytojai! 2019 metais „Draugas“ švęs savo jubiliejinį gimtadienį. Liepos 12 dieną jam sukaks 110 metų. 1909-aisiais „Draugas“ buvo pradėtas leisti Pennsylvanijos valstijoje esančiame Wilkes-Barre mieste. O 1912 metų liepą jo leidyba perkelta į Čikagą. Pirmajame laikraščio numeryje esančiame redaktorių kreipimesi į skaitytojus rašoma, kad naujas laikraštis bus visų Amerikos lietuvių katalikų draugas ir vadovas jų viešuose reikaluo-

se. „...Jeigu šv. Paulius būtų gyvenęs mūsų gadynėje, tai jis nebūtų vaikščiojęs iš vietos į vietą, nebūtų skelbęs evangelijos gyvu žodžiu, bet būtų leidęs laikraštį“, – sakoma leidėjų žodyje.

– 3 psl.

Lietuvos šimtmečio rekordų metai

Artūras Zuokas prie didžiausios Vyties ženklo dėlionės Vilniaus Lukiškių aikštėje.

A. Zuoko nuotr.

VYTAUTAS NAVAITIS
Specialiai „Draugui“ iš Vilniaus

2018 m. daugelis rekordų buvo skirti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui. Kai kurie rekordininkai turėjo netgi tikslą – padaryti kažką, siejamo su šimtuku. Todėl buvo sukurta **didžiausia** – 100 m² ploto **dėlionė**. Ji sudėliota iš 100 dalių po 1 m² Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Lietuvos artųjų varžybų ir Kukurūzų dienos metu Liepų k. (Kėdainių r.) 2018 m. liepos 13 d. Kita, ne mažiau įspūdinga dėlionė – Lie-

tuvos herbas – sukurta Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui pagal Artūro Zuoko sumanymą. **Didžiausios dėlionės herbas** sudėliotas iš 36 dalių Vilniaus Lukiškių aikštėje 2018 m. liepos 5 d. Šio herbo Vytis yra 5,12 m aukščio, 4,53 m pločio. O **aukščiausias tūrinis ženklas** buvo pastatytas aikštėje prie Mažeikių kultūros rūmų Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga 2018 m. vasario 16 d. Tai 10,21 m aukščio, 13,08 m ilgio, 3,15 m pločio Gedimainių stulpų ženklas. Be to, jis iš vidaus buvo apšviestas tautinės vėliavos – geltonos, žalios ir raudonos spalvomis.

– 6 psl.

Galbūt būna geresnių laikų, tačiau šis yra mūsų – Jean-Paul Sartre

Prieš Kalėdas kartu su šventiniais sveikinimais iš giminaičio gavau laišką su priedais – buvo pridėtos dviejų 1987 m. KGB dokumentų, kurie dabar skelbiami viešai, kopijos. Giminitis dokumentų turinį taip pako-mentavo: „Stebuklas, kad mes gyvi ir švenčiam Kalėdas...” Mat kalba juose eina apie Ignalinos atominę elektrinę ir joje sovietų laikais buvusių betvarkę. Iš doku-mentų galima suprasti, kad KGB agentas „Dymov” už-verbavo inžinierę-inspektore, kuri dalyvavo tikri-nant Ignalinos atominės elektrinės matavimo prietaisų sistemą, ir gavo iš jos sukrečiančios informacijos. Apie agento pranešimą savo vyresnybę Lietuvos KGB (rusiškai) informuoja 6-ojo skyriaus operatyvinis įgaliotinis E. V. Londariov 1987 m. gruodžio 17 d.

Pažyma apie pokalbį su „V.O.A.”

Pažymoje rašoma: „1987 m. gruodžio 16 d. ‘V.O.A.’ patikėtinė, Lietuvos Respublikos valstybės stan-dartų valdybos valstybinės priežiūros skyriaus vy-riausioji inžinierė-inspektore, operatyviniam dar-buotojui (matyt, tam „Dymov”. A. V. Š.) apie patik-rinimo Ignalinos atominės elektrinės metrologinė-jė tarnyboje rezultatus papasakojo taip:

Kiek žinoma ‘V.O.A.’, matavimo priemonės Ig-nalinos AE nebuvo tikrintos nuo pat reaktorių pa-leidimo (Ignalinos AE pradėta eksploatuoti 1983 m. gruodžio 31 d. A. V. Š.). Šiemet pagal valstybinės prie-žiūros planą jai du kartus teko vykti į elektrinę. Abu tikrinimai vyko kartu su Baltarusijos standartiza-cijos ir metrologijos centro atstovais...

Antrasis tikrinimas vyko keliomis dienomis vė-liau negu buvo planuota neva dėl matavimo labora-torijos patalpų remonto. Kai tikrinimo komisija at-vyko į elektrinę, jokių remonto pėdsakų nebuvo ma-tyti, nors ataskaitų žurnale buvo pažymėta, kad prieš pat atvykstant komisijai prietaisai buvo tikslinti. La-boratorijos viršininkė J. B. Chromčenko (elektrinės direktoriaus žmona) iš karto pasakė: ‘Visus klausi-mus prašau spręsti tik per mane, t.y., darbuotojai gali suteikti netikslią informaciją’. Ir toliau griežtai to laikėsi. Tikrinant buvo nustatyti grubiausi eksp-loatavimo taisyklių ir prietaisų nustatymo pažeidi-mai”.

Pranešime grubiausi pažeidimai buvo išvardinti: garų ir aušinimo prietaisai, skirti kontroliuoti tem-peratūros režimą, neįskaičiuoti ir netikrinti nuo jų pastatymo. Iš viso jų yra 10 tūkstančių, o doku-mentus, kad jie tinkami naudoti, turi tik 85 (bet ir tų 85 prietaisų dokumentų ieškota dvi valandas); in-formacinės-matavimo sistemos, skirtos kontroliuo-ti visus technologinius procesus atominiame reak-toriuje, nėra atestuotos. 170 dujų analizatorių, įren-gtų įvairiose elektrinės patalpose, tikrinami tik kas 4 m. ir vietoje, nors privaloma tikrinti kasmet ir spe-cialiose valstybinėse kontrolės laboratorijose; slėgio prietaisai tikrinami esant per dideliu garų spau-dimui ir t.t. Visi pažeidimai esą buvo pažymėti akte, bet „V.O.A.” mano, kad aktas ne visiškai at-spindi realią matavimo prietaisų būklę, nes komisijos nariai buvo prileidžiami ne prie visų prietaisų; ir ne visi prietaisai yra registruoti; akto rašymo metu „V.O.A.” patyrė Baltarusijos atstovų ir laboratorijos viršininkės spaudimą. „V.O.A.” reikalavo taisyti aktą, bet pataisymai buvo įvesti tik į Lietuvos stan-dartų valdybai skirtą dokumentą, į pačios Ignalinos elektrinės ir Baltarusijos akto egzempliorių patai-

Nauja bomba

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

sos nebuvo įvestos. (Kyla įtarimas, kad pati inspek-torė iš nevilties, nujausdama nelaime, nuėjo į KGB, nes daugiau nebuvo į ką kreiptis.)

Už blogą darbą laboratorijos du viršininkai buvo nubausti 50 ir 100 rublių bauda.

Taip pat „V.O.A.” paminėjo, kad tuo metu pirmas elektrinės blokas neveikė – buvo profilaktiškai re-montuojamas ir vaikščiojant po elektrinę darbuotojai ją išpėjo nesiliesti prie turėklų laiptinėse, kur išėjė iš objekto ten dirbę kareiviai numesdavo savo res-piratorius.

Atvykusi į Vilnių „V.O.A.” tikrinimo aktą per-davė Valstybės standartų valdybos viršininko pa-vaduotojui V. F. Latuškin, bet ji mano, kad jis veiks-mų dar nesiėmė. Baigdama pokalbį „V.O.A.” akto ko-piją perdavė KGB darbuotojui „Dymov”.

Ši sukrečianti informacija rodo, kad ir Lietuvoje galėjo įvykti Černobylio tipo avarija, nes Ukrainoje reaktorių tapo nevaldomas būtent dėl perkaitimo, nes greičiausiai blogai dirbo matavimo prietaisai. Ir galima sakyti, kad tik Kovo 11-oji išgelbėjo Lietuvą nuo fizinio sunaikinimo. Bet ne mažiau sukrečian-ti yra rezoliucija po agento pranešimu apie pavojingą padėtį: gruodžio 18 d. kažkoks aukštesnis pareigūnas (pavardė neįskaitoma) deda savo rezoliuciją: „Iš es-mės minimus trūkumus patikrinti susitikus su agentu ‘Dymov’ ir atimti iš jo pranešimą” (paryš-kinta autorės). ...Taigi nieko naujo – sovietų sistemoje viskas buvo slepiama, nes jokių blogų dalykų nega-lėjo vykti. Jeigu ne užsienio tarnybos, būtų buvusi nuslėpta ir Černobylio avarija. Atkakloji KGB-isto „Dymov” informatorė – inžinierė už „iniciatyvą” greičiausiai buvo nubausta, jeigu, žinoma, „netyčia” nepateko į autoavariją.

Gruodžio 18 d. KGB kapitonas Londariov susitiko su agentu „Dymov”, kuris savo agentūriniame pranešime apibendrintai pakartoja rastus pažeidimus Ignalinos AE ir įvardija pasekmes – kas gali įvykti esant netvarkai matavimo prietaisų sistemoje: „Mi-nėtų sistemų pagalba automatiškai vyksta reaktorių darbo kontrolė ir technologinių procesų valdymas. Nuo to, kaip tiksliai ir teisingai tos sistemos parodo realią reaktoriaus ir kitų sistemų būklę, priklauso teisingas kiekvieno energobloko veikimas, tame tarpe ir operatyvus visų neatitikimų valdymas, įskaitant ir avarijas”.

Agentas taip pat pareiškė, kad matavimo prie-taisų kontrolę turėjo vykdyti Baltarusijos pusė, bet kontrolė vykdoma nebuvo. Taip pat jis rekomenda-vo, kad Ignalinos AE turėtų kontroliuoti atominės energetikos specialistai, kurių Lietuvoje ir Balta-

rusijoje nėra.
Aliuzijos į šias dienas

Giminaitis, kuris atsiuntė šiuos do-kumentus, didžiąją dalį profesinės veiklos praleido aplinkosaugos siste-moje ir natūralu, kad domėjosi Ignali-nos (arba Visagino) atominės elektrinės reikalais. Savo kalėdinį laišką jis baigia taip: „Astrave (prie Lietuvos sienos Baltarusijoje statoma atominė elektrinė. A. V. Š.) dirbs tokie pat ruseliai, nes bal-tarusiai neturi specialistų”.

Štai kodėl Lietuvos pusė taip priešinasi kaimy-nystėje statomai atominei elektrinei. Joje jau staty-bos metu ne kartą vyko avarijos. Montuojant buvo pažeistas netgi reaktoriaus korpusas (jis tiesiog nu-krito iš didelio aukščio), gerai, kad jame dar nebu-vo branduolinio kuro; sakoma, kad jis buvo pakeis-tas nauju, bet ar galima tuo tikėti? Kad Astravo ato-minė, kurią finansuoja Rusijos vyriausybė ir įgy-vendina Rusijos valstybinė branduolinė energetikos korporacija „Rosatom”, yra atominė bomba Lietuvos pašonėje, tai niekam ne paslaptis. Tik Europa to ne-nori suprasti (kaip nesupranta ir komunizmo bei šiandieninio Kremliaus pavojingumo), todėl nesi-priešina Astravo elektrinės statyboms.

Atrodo, kad to pavojingumo nesupranta net ir mūsų broliai latviai bei estai (ne mūsų kiaulės, ne mūsų ir pupos; ne mūsų ir siena su Baltarusija), ku-rie buvo nesukalbami, kai A. Kubiliaus vyriausybė inicijavo naujos – baltiškos – atominės elektrinės Vi-sagine statybą. Kad Astrave vyks panašūs dalykai, kokie aprašyti 1987 m. KGB dokumentuose, nėra jo-kios abejonės. Kremlius tai žino ir, manau, tą bom-bą Lietuvai pastatė sąmoningai, kaip kerštą už ne-paklusnumą. (Ir vieta parinkta lietuviškose etninė-se žemėse.) Jeigu Baltijos valstybės būtų staciūsios savo atominę elektrinę, tokia nebūtų iškilusi Balta-rusijoje. O Lietuvos teritorijoje atominė neiškilo dėl to, kad dabartinės valdančiosios „valstiečių” parti-jos vadas Ramūnas Karbauskis tuo klausimu orga-nizavo referendumą, kuris pasakė „ne” (nors ir ne-didele persvara). Lietuvoje nebuvo atlikti tyrimai, kad referendumo rezultatus nulėmė Kremliaus pro-paganda, bet jeigu tokia galimybė svarstoma Ang-lijoje dėl „Brexite” ir JAV dėl prezidento rinkimų, ar galime tokia galimybę atmesti Lietuvoje? Juk Krem-liui baltiškoji elektrinė buvo neparanki.

Pagal projektą atominis reaktorių Astrave darbui turi būti parengtas jau 2019 m. vasarį. Prie elektros perdavimo tinklų elektrinė turėtų būti prijungta 2019-ųjų viduryje, po to bus pamažu didinama jėgainės galia. Astravo AE bus įrengti du rusiško VVER projekto reaktoriai, kurių kiekvieno galia – 1200 megavatų. Baltarusija tikisi, kad antrasis reak-torių pradės veikti 2020 m. viduryje. Reaktorių au-šins Neries upės vandenys, skalaujantys mūsų sos-tinę Vilnių (Astravas yra 55 km nuo Vilniaus į rytus), tekantys per Lietuvos teritoriją ir išiliejantys į Ne-muną.

Daugiau komentarų, manau, nereikia...

REMKIME DRAUGO FONDA

Draugo fondas

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel. 773-585-9500

www.draugofondas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284 Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**

JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**

Pirma klase – **\$340.00** • kartą per savaitę **\$240.00**

! Kanadą – metams **\$390.00** (USD) • 1/2 metų **\$210.00** (USD) • 3 mėn. **\$110.00** (USD)

! Lietuvą paprastu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

Internetinė prenumerata – metams **\$99.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**

! Kanadą – metams **\$150.00** (USD) • 1/2 metų **\$120.00** (USD) • 3 mėn. **\$75.00** (USD)

! Lietuvą – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto. Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Anuomet „Drauge” rašyta...

Atkelta iš 1 psl.

Taip pat žadėta, kad naujojo leidinio puslapiuose bus galima paskaityti ne tik su tikėjimo, bažnytiniais reikalais susijusių naujienų, bet ir apie tai, kas darosi Lietuvoje ir pasaulyje, o ypač apie tai, kaip gyvena įvairiose Amerikos valstijose pasklidę lietuviai.

Ir tikrai, pavarčius neseniai suskaitmeninto „Draugo” puslapius, galima neblogai įsivaizduoti, kaip mūsų tautiečiai gyveno per tuos 110 metų: kokie buvo jų rūpesčiai, siekiai, kasdienybė ir šventės, kaip jie būrėsi ir stengėsi išlaikyti lietuviybę, padėti į nelaimę patekusiems bendrataučiams. Įdomu, kad „Drauge” nevengta rašyti ir apie lietuvaičių padarytus nusikaltimus, ydas ir priklausomybes, nepamirštant pasergėti kitus nuo panašių paklydimų.

Ne veltui sakome, kad „Draugas” yra Amerikos lietuvių metraštis, šių kasdienio žmonių gyvenimo liudytojas. Ir tikrai, vartant suskaitmenintų laikraščių puslapius, išnyra tokių spalvingų praeities liudijimų, kad norisi, ištraukus juos iš užmaršties, pasidalyti su dabartiniais „Draugo” skaitytojais. Taip atsirado šis skyrelis, pasirodysiantis kartą per mėnesį.

Svarstėme, ką ir kokia tvarka į jį atrinkti, kad jums visiems būtų įdomu ir smagu paskaityti. Kilo klausimų, kaip perteikti senuosius, dar mažai sunorminta lietuvių kalba surašytus tekstus. Nusprendėme palikti originalius tekstus. Nors ne į visus klausimus sau atsakėme, bet skubėjome parengti Jums pasiskaitymo iš 1918 metų pabaigos – 1919-ųjų sausio pradžios, taip pat 1940-ųjų naujametinių „Draugo” numerių. Smaugaus skaitymo!

Redakcija

WILKES-BARRE, PA., GRUODŽIO (DEC.) 30 D. 1909 M. No. 24.

Štai ir praslinko, kaip šešėlis, viens metas mūsų gyvenime. Kaip jis greit praėjo! Vakar rodžias tik prasidėjo ir štai jau pasibaigė. Taip greit praeis ir šis, naujas, ir visi kiti mūsų gyvenimo metai. Kiekviens, rimtai savo reikalus vedantis žmogus,apsiskaito prie galo metų su įėjimais ir išlaidomis, su pelnu ir nuostoliu, kad ateinančiame mete klaidų apsisaugoti, o daugiau pelno ir jį išmintingiau sunaudoti.

Kiekvienam katalikui, pabaigus metus, reikia rimtai apsiskaityti su sąžine; ar tinkamai vartojo jam Dievo duotus talentus: Dievo garbei, artimo naudai ir savo išganymui? Ar jų ne-naudingai neužkasė, o kas blogiau, nesunaudojo nuodėmei?...

Ateitis – paslaptis! Męs nežinome, ką da šis metas mums atneš? Gal Augščiausias gyvenimo Davėjas jau šį metą nuo ne vieno pareikalaus atskaitas iš talentų?

Tad laikas su sąžine apsiskaityti!..

IŠ LIETUVIŠKŲ DIRVŲ AMERIKOJE

ROCHESTER, N.Y.

Pastaruoju laiku pas mus darbai apsistojo ant poros savaičių, taip kaip ir kas metas, nes dirbtuvės daro abelną už visus metus sąskaitą. Žiema pas mus vieši visame savo smagu-me ir sniego yra į dvi pėdas. Praeitą bedarbės metą mažai kas atjautė bedarbę, nes blogi lai-kai ne vieną pamokino pačedumo.

Vietiniai lietuviai atsižymi savo padoriais pasielgimais, nes retai atsitinka provos, su-ėmimai. Lietuviai turi čia gerą vardą pas sve-timtaučius ir visur gauna darbą, todėl lietuvius gali rasti ko ne visose miesto dirbtuvėse.

Bažnytėlėj šv. Jurgio parapijos sklepas jau iškastas, bet bažnyčią be pavasario nepradės. Bus tai tik tuomlaikinė bažnyčia ir mokykla ir lėšiuos 15 tukst. dol. Praeitų metų bedar-bės sutrukdė bažnyčios užbaigimą. Per ne-seniai parengtą balių bažnyčios naudai tapo surinkta 70 dol. Dabar vėl rengia Vasario 5 d. kitą balių, didelį salėj „Germania.” Tikimės daugelio svetelių ir mandagaus apsiejimo, taip kaip ir per praeitą balių.

PITTSTON, PA.

Dvi savaiti prieš Kalėdas miestas kėlė „kar-navalą.”

Buvo parodos, muzikos ir t.t. Gatvė Main naktimis švietė gražiau, nekaip Atlantic City „boardwalk.” Žmonių prisirinkdavo daugybė, iš ko buvo nemažas pelnas sankrovoms ir smuklėms. Pradžioje buvo manyta, kad „kar-navale” galima elgties, kaip kas nori. Todėl išdykumo ir muštynių buvo net per daug. Bet kuomet vieną vakarą tapo suimta 24 vyrai už girtybę, bereikalingą kabinėjimą ir kitus prasikaltimus, viskas apsimalšino.

Automobilių parodoje dalyvavo p. Pet-ras Miglinas (jo automobiliuje drauge su juo važiavo Antanas Kižys, Antanas Mi-liauskas ir Vincas Jasaitis), bet do-vanos negavo, nes kažin dėlko neiš-laikė iki galui.

Vieną vakarą buvo maskarados pa-roda. Dalyvavo pairus kliubai, nešio-jantieji labai keistus vardus: „Pasi-utusios Kirmėlės,” „Negyvo Zuikio” ir ki-tokius. Paroda atrodė labai keistai. Juo-kams nebuvo galo.

Muštynėse keletas lietuvių gavo per pakaušį. Tai mat Europoje karnavalą ke-lia per užgavėnes, o čia jį padarė ad-vente.

CHICAGO. ILLINOIS, PENKTADIENIS, SAUSIO (JAN.) 3 D. 1919 M. No. 2

Pašovė žmoną ir burdingierių

Kensingtono policijos nuovados leitenantas Homer Naujų Metų vakare sėdėjo ant deskos, tuomet nuovadon inėjo jo pažįstamas Stanis-lovas Rumshus.

„Laimingų Naujų Metų”, tarė leitenantas į inėjusį ir pradėjo aplink kišenius čiupinėti, ar nerasiąs cigaro.

„Ne kokie laimingi Nauji Metai”, atsakė Rumshus. „Kaip tik pašoviau savo žmoną ir burdingierių. Atėjau pats pasiduoti”.

Rumshus dirba Pullman kompanijos įstaigoje ir gyvena po num. 10623 So. Sta-te gat.

Anot jo pasakojimo, jis parėjęs namo ir te-nai atradęs savo žmoną ir burdingierių Niko-

demą Shultos (?) sėdinčiu šale kits kito ant sofos.

„Žmona man pradėjo sakyti”, pasakojo policijai Rumshus, „kiek daug Nikodemus yra patogesnis už mane ir kiek jis uždirba daugiau už mane. Šito man buvo perdaug. Ilgiau negalėjau užlaikyti lygsvaros. Pagriebiau revolverį ir abudu peršoviau”.

Shultos pašautas du kartu. Jis paimtas Pullman ligoninėn. Esąs blogam padėjime. Mrs. Rumshus lengviau sužeista.

Kambaryje, kur įvyko ta tragedija, buvo Rums-hų du vaiku, Jonas ir Stasys.

Paiiškinimas: burdingierius – nuomininkas. – Red.

TELKINIAI

CHICAGO, IL

R. Rakauskaitės dokumentiniai filmai dar stebins gerbėjus

Jau pakeliui į ekranus – naujas režisierės filmas apie Amerikos lietuvių patirtis Lietuvoje

GIEDRĖ VENCIOUS

Neseniai Čikagoje lankėsi dokumentinių filmų kūrėja iš Lietuvos Ramunė Rakauskaitė. Ji vieną sekmadienio popietę sausakimšoje Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje (Čikaga) pristatė savo dokumentinį filmą „Trys skrybėlės“. Filmą – tarsi mažas prisilietimas prie trijų iškilų asmenybių gyvenimų. Skrybėlėti filmo herojai – Lietuvoje žinomos asmenybės – aktorius Valentinas Masalskis, profesorius Algis Mickūnas ir dailininkas Rimantas Olšauskas. Režisierė šiuos žmones savo filmui pasirinko vien todėl, kad juos visus vienija bendras pomėgis skrybėlėms.

Kiekvieną R. Rakauskaitės atvykimą į Čikagą, galima laikyti svarbiu įvykiu ir ne tik jos draugams dar nuo tų laikų, kai režisierė čia gyveno. Į susitikimą su ja susirenka nemažai dokumentikos mylėtojų, gyvenančių šioje Atlanto pusėje, nes šios kūrėjos darbai visada „užkabina“, patraukia žiūrovus. Tad nenuostabu jog vos išgirdus, kad bus rodomas dokumentinis filmas „Trys skrybėlės“, Čiurlionio galerija prisipildė žiūrovų. Po peržiūros režisierė atsakinėjo į klausimus, bendravo su žiūrovais, o taip pat sutiko atsakyti į kelis klausimus ir „Draugo“ skaitytojams.

Kaip Tavo kūryboje atsirado trijų skrybėlių tema?

Kaip dažnai būna dokumentinio kino kūrimo procese, taip ir šįsyk, filmo temą inspiravo asmenybės. Sutinki unikalų žmogų ir norisi jo istorija, grožiu, išvalgomis pasidalyti ir su žiūrovais. Dirbau viename filme, kur filmavosi aktorius Valentinas Masalskis, mes su juo susidraugavome. Nusprendžiau, kad apie šį talentingą žmogų būtinai reikia kurti filmą. Vis ieškojau, kokia forma galėčiau apie jį papasakoti. Valentinas ir skrybėlė – neatsiejami beveik visą gyvenimą. Atsirado ir dar du skrybėlėti herojai – profesorius Algis Mickūnas ir dailininkas Rimantas Olšauskas. Visi jie prisiekę skrybėlių nešiotojai, be galo įdomios asmenybės. Taip skrybėlė tapo formalia filmo herojų jungtimi.

Kuo vadovavaisi, kurdama filmą?

Nesinorėjo daryti tradicinio portretinio filmo. Juolab kad visi trys filmo herojai yra tokie žmonės, kad apie kiekvieną jų būtų galima kurti atskirą ilgo metro filmą. Todėl nusprendžiau atskleisti herojus tik per tam tikrą prizmę, atsisakyti jų rodymo įprastose situacijose. Todėl filme aktorius nevaizduoja, dailininkas netapo, o filosofas nefilosofuoja ar neskaito paskaitų. Stengėmės ieškoti tokių scenų, kurios būtų gana netikėtos ir per jas herojai galėtų reikšti savo pasaulėžiūros esmę.

Šiais metais už šį filmą buvai pristatyta „Aukšinių gerbių“ (lietuviško „Oskaro“) nominacijai, ką Tau tai reiškia?

Tai jau ne pirmas kartas, kai esu nominuota. Filmą „Žalumose“ taip pat buvo nominuotas, kaip geriausias 2013 metų trumpametražis dokumentinis filmas. Ne dėl apdovanojimų kuriu filmus, bet visada malonu, kai juos įvertina.

Pastaraisiais metais kuriama nemažai lietuviškų filmų. Kaip gyvuoja Lietuvos kino menas ir jo kūrėjai? Kokios tendencijos?

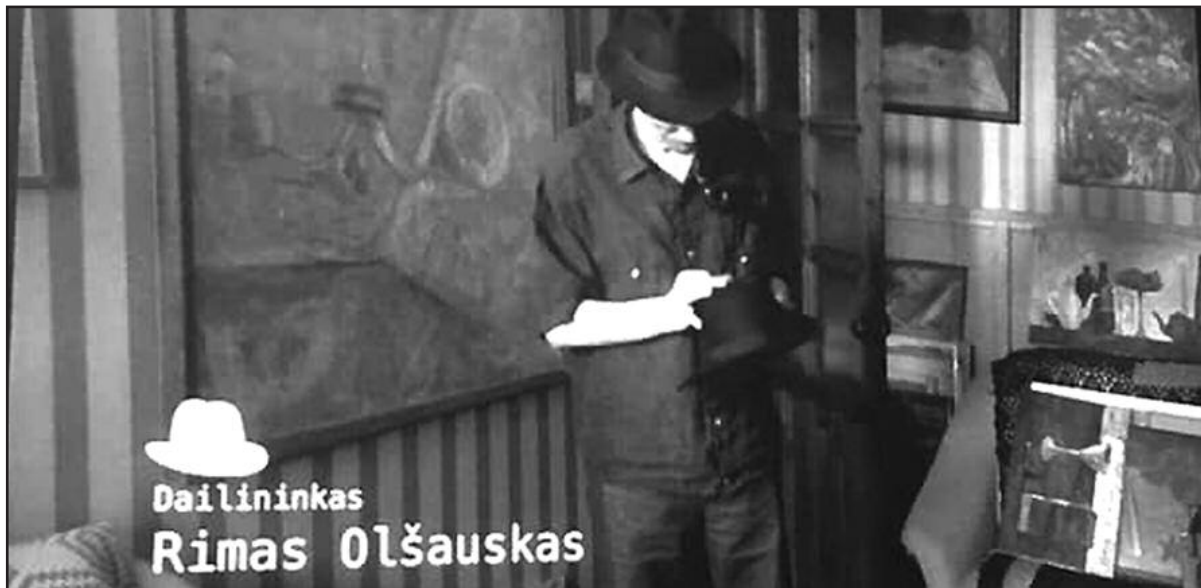
Išties filmų padaugėjo ir žiūrovai itin gerai lan-

R. Rakauskaitė (antra iš k.) po filmo pristatymo Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje su grupe šio renginio dalyvių.

ko lietuvišką kiną, tai labai džiugina. Savo nišas ir žiūrovą atrado ir autorinis, ir komercinis kinas, tačiau kas man smagiausia – žmonės įvertino ir dokumentinį kiną. Šiemet įvyko lūžis. M. Survilos dokumentinį filmą „Sengirė“ kino teatruose peržiūrėjo rekordinis skaičius žmonių, jo lankomumas pralenkė net daugelį vaidybinių filmų. Mažai kuo atsiliko ir A. Matelio „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta“, prie kurio teko ir man dirbti. Tad pagaliau žiūrovas suprato, kad geras dokumentinis kinas gali būti net ir įdomesnis už sugalvotą fikciją.

Lietuviškas kinas pastaruoju metu visai neblogai gyvuoja, atsiranda naujų talentingų kūrėjų, daugėja sukurtų filmų skaičius. Jeigu didėtų ir kino finansavimas, būtų ištis gerai.

Kadras iš filmo „Trys skrybėlės“.

Prie kokių projektų dirbi dabar?

Tik ką pristatėme žiūrovams Audriaus Stonio režisuotą filmą „Laiko tiltai“, dirbome prie šio filmo ketverius metus, buvau filmo scenarijaus bendraautorė, talkinau režisieriui filmavimo procese. Filmą pasakoja apie trijų Baltijos šalių poetinės dokumentikos kūrėjus. Tai tarsi paminklas šiam unikaliam kino žanrui ir jo autoriams. Filmą labai poetiškai, tačiau tuo pačiu ir informatyviai, su daugybe ištraukų iš senų filmų.

Šiuo metu baigiu kurti savo naują dokumentinį filmą „Kelionės namo“, apie Amerikos lietuvių keliones į sovietų Lietuvą, kuris kino teatruose pasirodys jau ateinančių pavasarį.

Kaip gimė mintis sukurti filmą šia tema?

Ilgai svarsčiau, kokią Amerikos lietuvių istoriją noriu papasakoti, juk čia gyvenau penkerius metus, susipažinau su daugybe žmonių, iš arti mačiau tautiečių gyvenimą, nuoširdžiai žavėjausi „dypukų“ karta. Taigi tikrai norėjosi perteikti tą patirtį.

Kartais taip atsitinka, kad net sunku nusakyti, iš kur atkeliauja idėjos. „Iš aukščiau“, galima sakyti (juokiasi). Tačiau net man pačiai šis sumanymas iki

Renginį organizavusi Audra Januškienė (k.) režisierę pristatė žiūrovams.

šiol labai patinka. Manau, kad Amerikos lietuvių apsilankymai sovietinėje Lietuvoje išvis mažai nagrinėta tema, ypač meno kūriniuose. Kai pradėjau domėtis šia tema, rinkti medžiagą, ieškoti herojų, supratau, kad tai, kur kas gilesnė ir platesnė tema, nei tik prarastos Tėvynės aplankymas. Į šią temą sutilpo visa šios kartos – karo pabėgėlių ir jų vaikų – istorija. Čia susipina daug tragikomiškų istorijų.

Ar galima šiek tiek daugiau išgirsti apie būsimo filmo herojus?

Rinkausi įvairaus amžiaus ir skirtingų patirčių sovietinėje Lietuvoje turėjusius žmones. Vieni jų vyko po 30-ties metų susitikti su ten likusiais gimimėmis, kiti keliavo būdami vaikai ar jaunuoliai, ku-

R. Rakauskaitės archyvo nuotraukos

rie apie Lietuvą žinojo tik iš tėvų pasakojimų ir knygų.

Ieškojau ir tokių žmonių, kurie Lietuvoje filmavo, nes norėjosi naudoti būtent jų matytos Lietuvos vaizdus. Aišku, tokių buvo nedaug, nes viską akylai stebėjo KGB „akis“. Apskritai to meto kelionės turėjo labai daug keistų apribojimų, taisyklių ir niuansų, kas šiandien atrodo gana absurdiškai. Daugiausia mano filmo herojų – Čikagos lietuviai, taip atsitiko dėl mano asmeninės patirties. Tarp herojų yra Henrieta ir Indrė Vepštas, Daina Čyvienė, Teresė Boguta, Birutė ir Vytautas Zalatoriai, Petras Kisieličius, Kornelijus Jazbutis, Kimo Arbas.

Kada filmą galės išvysti Amerikos lietuviai, auditorija, kuriai šis filmas tikrai įdomus?

Manau, kad po premjeros Lietuvoje, filmas galės keliauti ir į kitus kraštus. Šio filmo rodymas Amerikos lietuvių auditorijai man labai svarbus, tad greit pasimatysime.

Ramune, ačiū, kad Tavo kuriamas menas atsigręžia į Amerikos lietuvių ir lauksime grįžtant su nauju dokumentiniu filmu „Kelionės namo“.

Mokyklos bendruomenė prie nuostabios kalėdinės eglutės. „Lietuvėlės“ archyvo nuotr.

Prisimenant Kalėdas „Lietuvėlėje“

SIMONA PETRAUSKAITĖ

Gruodis ne tik nuplėšė paskutinį metų kalendoriaus lapelį, bet ir atvėrė prasmingą, jautų susikaupimo ir pasiruošimo laikotarpį – Adventą. Tai metas, kai visi padeda vieni kitiems, apgalvoja, ką per metus nuveikė, susimąsto apie ateinančių metų planus ir su džiaugsminga viltimi laukia artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų metų. Lituanistinė New Jersey mokyklėlė „Lietuvėlė“ šventėms pradėjo ruoštis gerokai iš anksto!

Vieną gruodžio šeštadienio rytą mokinių laukė mokytojos Simonos Petrauskaitės pagaminamas Advento kalendorius, kurį sudarė 24 kalėdiniais simboliais padabinti krepšeliai su saldžia dovanėle. Visiems reikėjo užrašyti palinkėjimą draugui ir paslėpti jį krepšelyje. Mokiniai vieni kitiems linkėjo sėkmės, laimės, sveikatos, džiaugsmo ir dosnaus Kalėdų senelio. O kokios šv. Kalėdos be eglės? Kitą gruodžio šeštadienį mokiniai patys puošė žaliaskarę eglę, vyresnieji padėjo mažiesiems pasiekti aukščiausias šakas, o vėliau visų akys sužibo įžiebęs šv. Kalėdų eglutę. Šiais metais „Lietuvėlės“ eglė buvo ypač graži ir lietuviška, nes dekoruota šiaudinukais ir auksiniais burbulais!

Galiausiai atėjo ilgai laukta šv. Kalėdų šventė, kurią pradėjo mokyklos vadovė ir įkūrėja Auksė Motto, linkėdama gražių ir prasmingų šv. Kalėdų, gausaus vaisių stalo ir troškimų išsipildymo. Vėliau mokytojos Simonos auklėtinė Amalia Degutis, kankliuodama liaudies dainą „Turi boba oželį“, svečius nukėlė į mūsų senolių laikus, kuomet Advento vakarais lietuviai dainuodavo dainas jaukiai susėdę prie namų židinio. „Lietuvėlės“ mokiniai tėvus ir svečius nustebino kalėdinėmis dainomis ir spektakliu apie šv. Kalėdų stebuklą: Jėzaus gimimą. Spektakliui mokiniai, padedami mokytojų Rasos Ardytės-Juškienės ir S. Petrauskaitės, pradėjo ruoštis iš anksto, atidarydami šv. Kalėdų dirbtuves. Vyresnieji pagamino ne tik sau, bet ir kitiems mokiniams angelų, piemenėlių, avyčių, Juo-

zapo ir Marijos kostiumus. Kalėdinių dirbtuvių metu mokiniai ne tik išmoko naujų dailės, dizaino, karpymo, dekoravimo įgūdžių, lavino smulkiąją motoriką, atidumą, kruopštumą, bendravo tarpusavyje, bet ir pajautė artėjančių Kalėdų dvasią. Spektaklį stebėjo ne tik tėveliai ir svečiai, bet ir pats Kalėdų senelis, kuris vėliau visus nužiugino pilnu maišu dovanų!

Tačiau šventė neapsiribojo vienu spektakliu. Susirinkusiųjų laukė nuotaikingas ir interaktyvus spektaklis iš Lietuvos „Gimtoji žemelė“, atliekamas aktorių Birutės Jogėlienės ir Genovaitės Urmonaitės. Spektaklis paremtas teatro legendos, aktorės ir režisierės Kazimieros Kymantaitės specialiai vaikams kurtais tekstais. Šventėje netrūko ir muzikos, skambėjo akordeono garsai. Pasirodymą surengė ir visus pradžugino ne tik akordeonistas, bet ir mokinė Simona Jasinską. Šventę vainikavo kalėdinis aukcionas, kurį vedė mokytoja Reda Šešgelienė ir Rimantas Jonauskas, dėkojame jiems!

Buvo gera visiems kartu pabūti, pasišnekučiuoti, paskanauti lietuviškų vaisių. Nuoširdžiai dėkojame už aukas: Thomas & Tommasina Rugino, „Shop-Rite“, „The White Butterfly“, „Christmas Tree“, European Food Market „Kolos“, Loretai Balčaitienei už „Mary Key“ dovanas, Karinai Kevents, Linai Jefimovai už „Forever Living“ dovanas, Jurgitai ir Andrew Dorin, Jūratei Jakonytei, Inetai ir Mariui Jasinskams, Daivai ir Robert Trzepizur, Eglei Stančauskas, Ritai Clemens, Simonai Petrauskaitei, Onutei Stučkienei, Onytei Žukauskienei. Tariame ačiū už tikrą miško eglę JAV LB Centrinės New Jersey apylinkės pirmininkui Konstantinui Maštauskui, už vaises – puikiosioms kulinarėms Taniai ir Ramunei ir mamytėms už pagalbą virtuvėje, už spektaklį „Gimtoji žemelė“ ir žaidimus aktorėms Birutei Jogėlienei ir Genovaitėi Urmonaitei. Mokytojų kolektyvas labai dėkoja tėveliams už sveikinimus ir kalėdines dovanas. Linkime, kad šv. Kalėdos ir Naujieji metai į Jūsų namus atneštų ramybę, vienybę, laimę, sveikatą ir džiugesį!

Naujuosius metus mokytojos pasitinka pilnos vilčių ir sumanymų.

SKAUTYBĖS KELIAS

Kalėdinis laikas

MAJA CHIAPETTA

Gruodžio mėnuo – švenčių laikas. Čikagos skautai dalyvavo Kalėdinėje mugėje, o Nerijos tunto jūrų skautės važio į Holy Family Villa (senelių prieglaudą) giedoti kalėdinių giesmių.

Su udrytėmis senelių prieglaudoje. M. Chiapetta nuotraukos

Pirmąją gruodžio savaitę Pasaulio lietuvių centre Lemonte vyko Kalėdinė mugė. Mugėje visada būna didelis pasirinkimas dovanų, kurias norėtume įteikti mylimiesiems Kalėdoms. Buvo smagu matyti, kiek daug žmonių pardavinėjo savo rankdarbius ar kepinius. Skautai prekiaavo sesės Alės Namikienės šiaudinukais. Jie buvo tokie nuostabūs, kad jau po keleto valandų jų nebeliko! Ačiū sesei Alei, kad Nerijos tuntui paukojo šiaudinukų. Ačiū visiems, kurie rėmė skautus ir Kalėdinėje mugėje pirkė iš visų tuntų!

Pora savaitę po mugės Nerijos tunto sesės buvo susirinkusios į paskutinę 2018 m. sueigą. Tai nebuvo iškilminga sueiga, važiuojame į Holy Family Villa senelių prieglaudą. Nerijos tunte yra tradicija kiekvienais metais važiuoti ten pagiedoti, pagroti ir palinksminti senelius. Jūrų skautėms visada smagu padainuoti, ypač Kalėdų metu. Sesėms buvo smagu pasidalinti Kalėdų džiaugsmu su tais, kurių galbūt niekas nelanko. Programos pabaigoje visos skautės ir Holy Family Villos gyventojai, laikydamiesi už rankų, sugiedojo „Ateina naktis“. Buvo labai miela išvyka ir prasmingas būdas pradėti Kalėdų atostogas.

Kai kurios skautės nespėjo grįžti laiku iš universitetų dalyvauti Holy Family Villa sueigoje, bet norėjo kartu švęsti šventes. Pasiilgo stovyklos, tad nutarė palapinę pasistatyti namuose ir stovyklauti su draugėmis.

Jūrų skautės prie didžiulių rogių.

Buvo labai smagu vėl miegoti palapinėje, nors tikra stovykla, žinoma, būtų buvusi smagesnė.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Paskutinė „stovykla“ 2018-aisiais!

Nerijos tunto skautės per Kalėdas kasmet vyksta pagiedoti, pagroti ir palinksminti senelius.

Didžiausia dėlionė, užėmusi net 100 m², sudėliota Kėdainių rajone. Egidijaus Vilkevičiaus (VŠĮ „Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnyba“) nuotr.

Mažeikiuose iškilo didžiausi Gediminaičių stulpai. Dalios Grikšaitės nuotr.

Lietuvos šimtmečio rekordų metai

Atkelta iš 1 psl.

Vėliavų rekordai

Kitas valstybės ženklas yra vėliava, o rekordinių buvo kelios. **Ilgiausia megzta tautinės vėliavos spalvų juosta** – 382,3 m ilgio, 24 cm pločio – numegzta virbalais paminėti Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį. Šia juosta 2018 m. vasario 15 d. Klaipėdos technologijų mokymo centro bendruomenė su pagalbininkais apjuosė savo mokyklą. **Ilgiausia kaišytinė vėliava** – 121 m ilgio – sukurta Žiežmarių bendruomenės pagal Arinos Keturkaitės sumanymą ir išskleista Lietuvos kariuomenės šimtmečio proga Žiežmarių aikštėje, prie Laisvės paminklo, 2018 m. lapkričio 22 d. Ši vėliava dabar saugoma Žiežmarių bibliotekoje. **Ilgiausia iš popieriaus vėliava** – 10 m ilgio, 52,5 cm pločio – tautinė vėliava padaryta 2018 m. sausio 24 d. Šiaulių Normundo Valterio jaunimo mokyklos mokinių, vadovaujant mokytojai Agnei Danieliūtei. Siekiant rekordų vėliavą nebūtina daryti didelę, pavyzdžiui, Matas Jankauskas Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga 2018 m. vasario 13 d. bepiločiu orlaiviu **vėliavą iškėlė aukščiausiai** – į 500 m aukštį. Neturintiems specialiosios technikos pakanka apie 2 kg medvilninių siūlų. Molėtiškė Rosita Pikauskienė Lietuvos valstybės šimtmečio proga vąšeliu **nunėrė daugiausiai**

tautinių vėliavų. Jas susmaigstė į Lietuvos žemėlapio pavidalo stovą ir 650 tautinių vėliavėlių kompoziciją padovanojo Molėtų krašto muziejui. Dar vienas valstybės išskirtinumo ženklas yra himnas. **Didžiausiu drožinėtu skulptūriniu himnu** pripažintas iš ažuolų skaptuotas Vinco Kudirkos „Tautiškos giesmės“ tekstas. Jį sudėliojus be tarpų, drožinys būtų 81,92 m ilgio. Tokią skulptūrinę kompoziciją Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Garliavos (Kauno r.) Šimtmečio parke sukūrė 18 tautodailininkų ir pats kūrinio sumanytojas tautodailininkas garliavietis Adolfas Teresius.

Molėtiškės Rositos Pikauskienės nunertos vėliavos. Tomo Dindos nuotr.

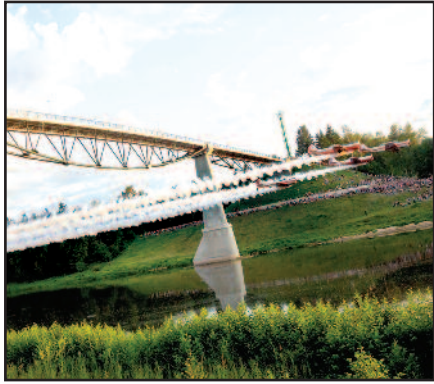

Iš ažuolų skaptuotas V. Kudirkos „Tautiškos giesmės“ tekstas Garliavos Šimtmečio parke. Adolfo Teresiaus nuotr.

Padangių rekordai

Kauniečiai džiaugėsi ir grožėjosi **masiškausia oro balionų švente** 2018 m. liepos 5–8 d., kuomet iš Nemuno salos kilo po 100 oro balionų. Tokių grupinių pakilimų buvo net 5. Oro balionų šventėje „Su laisvės vėju“ Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga virš miesto skraidė 21-os šalies oreiviai. Specialiai Lietuvos šimtmečiui Nemunačio oreivių klubas, surengęs šią šventę, įsigijo „Šimtmečio“ oro balioną su valstybės ženklu Vyčiu ant kupo. Akrobatinių skrydžių grupės „ANBO“ pilotai Rolandas Paksas (vedantysis pilotas), Antanas Marčiukaitis, Robertas Noreika ir Algimantas Žentelis keturiais lėktuvais Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga 2018 m. rugpjūčio 17 d. Alytuje praskrido po Baltosios rožės tiltu per Nemuną. Tai buvo **didžiausia po vienaarkiu tiltu praskridusi lėktuvų grupė**. Skrydžio metu patiltės aukštis iki vidutinio vandens lygio buvo 28,31 m, plotis tarp

atramų – 90,90 m, o lėktuvų grupės greitis – apie 250 km per val. **Masiškiausia me Lietuvoje parašiutininkų šuolyje** virš Šiaulių karinio aerodromo, surengtame Lietuvos aeroklubo iš dviejų Lietuvos karinių oro pajėgų transporto lėktuvų „Spartan“, skirtame Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui ir Šiaulių miesto 782-ųjų metinių šventės proga 2018 m. rugsėjo 7 d., dalyvavo 101 parašiutininkas.

4 lėktuvai praskrido po Baltosios rožės tiltu. Lino Liegaus nuotr.

Ilgiausia kaišytinė vėliava – 121 m ilgio – išskleista Žiežmariuose. Arinos Keturkaitės nuotr.

Praėjusią liepą kauniečiai grožėjosi masiškausia oro balionų švente. Nienke Bos nuotr.

Tautinėmis vėliavomis papuoštų „Jeep“ automobilių vilkstinė. Nerijaus Laurinaičio nuotr.

Rekordai su ratais

Iš padangių nusileiskime ant žemės. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga klubo „Jeep Club Lietuva“ kvietimu 2018 m. birželio 2 d. automobilių „Jeep“ stogus ir variklių dangčius papuošus Lietuvos vėliavomis, buvo sudaryta **gausiausia vienodos puošybos važiuojanti vienarūšių automobilių vilkstinė**. Joje 105 „Jeep“ automobiliai darniai judėjo nuo „Siemens“ arenos Vilniuje link Katedros aikštės ir Gedimino prospektu. Įveikusi 6 km atstumą, vilkstinė pasiekė Seimo rūmus. **Greičiausiai aplink Lietuvą traktoriumi**, puoštu atkurtos Lietuvos šimtmečio ženklais ir vėliavomis, per 9 dienas 10 valandų 50 minučių apvažiavo UAB „Dotnuva Baltic“ specialistų grupė. Jie, išvažiavę iš Dotnuvos (Kėdainių r.), pasiekę Lukšių k. (Šakių r.) ir 2018 m. vasario 15 d. 8 val. pradėję kelionę traktoriumi „Case IH“ palei Lietuvos pasienį plentaais Matlaukys (Vilkaviškio r.)-Varėna-Šalčininkai-Švenčionėliai-Ignalina-Rokiškis-Biržai-Pasvalys-Pakruojis-Joniškis-Žagarė-Akmenė-Mažeikiai-Skuodas-Kretinga-Klaipėda-Šilutė-Pagėgiai, įveikę 1155,8 km, vasario 24 d. 18 val. 50 min. sugrįžo į Lukšių k. Tačiau paaiškėjo, kad vilnietis Einaras Šulskus yra greitesnis nei traktorius. Jis **dvi-račiu** bekele palei Lietuvos pasienį, įveikęs 1725,3 km, **Lietuvą apvažiavo** per 6 paras 5 val. 36 min.

Pažymėtinas uteniškio Šarūno Kezio rekordas. Jis 2018 m. kovo 24 d. Ras Al Khaimu saloje (Jungtiniuose Arabų Emyratuose) **per 1 minutę ant motociklo vieno rato apsisuko 36 kartus** ir tapo „Guinness“ pasaulio rekordininku. Tai ne vienintelis pasaulio rekordas 2018 m., papildęs ir Lietuvos rekordų knygą. **Didžiausią pasaulyje sapnų gaudyklę** – 12,7 m aukščio, 10,14 m lanko skersmens, 156 kg masės – iš eglės medienos lanko, 1250 m ilgio pintos sintetinės virvės, 700 medienos dalių, 319 karoliukų ir 5 plunksnų Asvejos regioninio parko Dubingių poilsiavietėje „Auksinė giria“ 2018 m. liepos 21 d. padarė menininkas Vladimiras Paranas.

Šiomet sukurtas, pagerinantis Lietuvai priklausančią dabartinį „Guinness“ pasaulio rekordą, **šiaudinis sodas**. Raimundo Rotkevičiaus 2015 m. suvertą ir surištą 1,64 m³ tūrio, apie 211 cm aukščio, apie 153 cm pločio, apie 3,5 kg masės sodą pralenkė vilniečio Arvydo Baranausko 1,97 m³ tūrio, 228 cm aukščio, 161 cm horizontaliosios briaunos, 3,65 kg masės suvertą ir surištą sodą. Medžiaga registruoti šį „Guinness“ pasaulio rekordą jau rengiama. Taip mūsų rekordininkai Lietuvą pasaulyje pagarsins daugiau kaip penkias dešimtis kartų.

Didžiausias, pagerinantis Lietuvai priklausančią dabartinį Gineso pasaulio rekordą šiaudinis sodas.

Vytauto Navaičio nuotr.

Švenčių rekordai

Rekordai, o tuo labiau šventiniai rekordai, siejami su linksmybėmis ir muzika. Panevėžyje, Alfonso Lipniūno progimnazijoje, 2018 m. vasario 7 d. mokytoja metodininkė Loreta Palavenienė surengė šventę „100 dainų Lietuvai“. Jos metu, dainuodami 100 lietuvių liaudies dainų posmus, mokiniai atliko **ilgiausiai** – 2 valandas – **trukusią liaudies dainų pynę**. O jonavietis Antanas Kirvelevičius vienu metu vienui

vienas atlieka kūrinius 9-ais muzikos instrumentais. Tai – **didžiausias vieno žmogaus orkestras**. Šio atlikėjo muzikos instrumentų orkestrą sudaro armonika, armonikėlė (lūpinė), būgnas, cimbolai, lėkštės ant būgno, lėkštė ant stovo, metalofonas, varpeliai, žvangutis. Visi jie sveria apie 70 kg. **Vyriausia estrados solistė** – 84 m. 15 d. amžiaus – vilnietė dainininkė, kompozitorė, eilių autorė, publicistė Lilijana Ablėnaitė. Ji 2018 m. vasario 22 d. kartu su savo suburtu ansambliu dainavo Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirtame renginyje, vykusiame Lietuvos vyriausybės rūmuose Vilniuje. Kūrybinę veiklą ji pradėjo 1959 m. Valstybinės filharmonijos, Juozo Tiškaus vadovaujamame estrados orkestre.

Paveikslas „Graži mūsų Lietuva. Liškiavos bažnyčia“ išsiuvinėtas net 250 044 kryželiais.

Aldonos Virbickienės nuotr.

Meninės kūrybos rekordas

Šventinis šimtmetis atspindėjo ir kitokioje meninėje kūryboje. Vilkaviškietė Aldona Virbickienė šventei ruošėsi 1 metus ir 7 mėnesius. Lietuvos valstybingumo atkūrimo šimtmečio proga ji **kryželiais išsiuvinėjo didžiausią su daugiausia kryželių paveikslą** „Graži mūsų Lietuva. Liškiavos bažnyčia“. 15 965 cm² ploto, 155×103 cm dydžio paveiksle išsiuvinėti 98 atspalvių 3×3 mm dydžio 250 044 kryželiai. Naisių mezgėjų klubo narės Vilma Peleckienė, Rima Šimkuvienė, Asta ir Lina Vaičiuvienės pasirinko ne siuvinėjimo, o vąšeliu nėrimo būdą ir per 4 mėnesius sukūrė **didžiausią vąšeliu nertą žemėlapi**. Naisių kultūros rūmuose 2018 m. vasario 16 d. pristatytas Lietuvos etnografinių regionų mokyklinio žemėlapio atvaizdas buvo 2,08 m² ploto, 1,6×1,3 m dydžio, 1:250 000 mastelio. Jam nūnerti panaudoti apie 1000 m ilgio 5 atspalvių siūlai. **Didžiausią puodelių mozaiką** – 65 m² ploto, 10×6,5 m dydžio iš 12 880 vienkartinį baltų puodelių su spalvotu skysčiu, vaizduojančią oficialų šimtmečio ženklą, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui, 2018 m. vasario 15 d. sukūrė Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos studentai ir dėstytojai. Iš daugiau nei 8 tūkst. skirtingais ornamentais ir žodžiais išmargintų popierinių dalių Pajūrio (Šilalės r.) gyventojai Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga 2018 m. vasario 14 d. sujungė **ilgiausią** – 740 m ilgio, 20 cm pločio – **kaišytinę juostą**. Ją ištisę pagrindinėje gatvėje, o po to ir Pajūrio Stanislovo Biržiškos gimnazijos stadione, pavaizdavo Lietuvos žemėlapio kontūrus bei skaičių „100“. Švęsdami Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną ir Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį Kauno r. Garliavos Jonučių progimnazijos stadione 2018 m. kovo 9 d. buvo susirinkę daugiausia – **1108 žmonės, mūvintys įvairiais raštais margintas megztas pirštines**. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio proga Pervalkų bendruomenės namuose (Pasvalio r.) per šiek tiek ilgiau nei 3 mėnesius padarytas ir 2018 m. kovo 16 d. pristatytas **aukščiausias lankstinių junginys**. Tai 2,6 m aukščio, 95 cm skersmens, 2,68 m apimties eglutė iš 65 008 tarpusavyje sujungtų geltonų, žalių ir raudonų popieriaus lankstinių. Prie Pikelių

Didžiausias rekežis – senovinis žaislas-galvosūkis. Reditos Narkevičienės nuotr.

Ilgiausia riešutų gliaudyklė. Artūro Narkevičiaus nuotr.

(Mažeikių r.) kultūros namų pagal Eliutės Pocevičienės sumanymą surinkta ir išrikiuota 120 verpiamo ratelių. Šioje – **didžiausioje verpiamo ratelių parodoje** penkios verpėjos priminė kaip verpiama rateliais. Išskirtiniu 2018 m. rekordininku tapo jonaviškis tautodailininkas Artūras Narkevičius, savo darbus skyręs Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui ir kitoms progoms. Jis sukūrė ir rekordais registravo keletą kūrinių. Iš eglės pagamino **ilgiausią** – 1,485 m ilgio, 26,2 cm aukščio, 15,1 cm pločio – **riešutų gliaudyklę ir didžiausią** – šešių po 154,5×11,5×11,5 cm dydžio dalių – **rekežį**. Tai senovinis mūsų žaislas-galvosūkis, sudėtingumu primenantis Rubiko kubą. Taip pat iš degtukų jis sukūrė ir mažiausią rekežį. Šis šešių po 20 mm ilgio dalių rekežis pripažintas mažiausiu žaislu. Mėgstantis priešingybes A. Narkevičius sukūrė kitą medinį žaislą, pripažintą ilgiausiu. Tai iš eglės medienos pagamintas **36,88 m ilgio apžergiamasis arklukas**. Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti Jonavoje šį arkluką vienu metu apžergė 101 šventės dalyvis. Be to, A. Narkevičiui priklauso ir kiti 2018 m. registruoti rekordai: **mažiausia rankšluostinė, mažiausias ridinis su kočėtuve ir mažiausia kultuvė**.

Manytina, kad Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį sveikiausiai atšventė pirtininkas Renatas Žvaliauskas iš Miklusėnų k. (Alytaus r.). Ta proga Ukmergėje, Pirties dienos šventėje, jis **surišo daugiausia – 100 skirtingų vantų, panaudojęs 60 skirtingų augalų**.

Suprantama, kad be šių, šimtmečiui skirtų rekordų registruoti ir kitokie rekordai, todėl 2018 m. galima vadinti nuostabią ir, kaip visada neįtikėtiną, rekordų metais. Tikėkimės, kad 2019-ieji, Lietuvos 1010-ieji metai, bus ne mažiau įspūdingi.

Mažiausia rankšluostinė telpa delne. Austėjos Narkevičiūtės nuotr.

Post Scriptum

Paskutiniame metų Seime Laisvės kovų ir valstybės atminties komisijos posėdyje patvirtintas naujas atmintinos dienos pavadinimas. Vietoje buvusio įregistruoto įstatymo pakeitimo projekto dėl kovo 9-osios įrašymo į atmintinų dienų sąrašą LIETUVOS pirmojo paminėjimo DIENA, bus vadinama LIETUVOS vardo DIENA. Beliks ją galutinai įteisinti Seimo plenariniame posėdyje. Taigi sveikinu su artėjančiomis lietuvinėmis. Rašau taip, kaip vadinamos kitos vardo dienos - Antaninės, Joninės, Petrinės, Lietuvinės ir t. t. Manau, kad iš karto pasiekti tikslo buvo nerealu. Iki galutinio tikslo nukeliavome apie 70-80 nuošimčių kelio. Reikia šiek tiek išlaukti, o tada turėsime atmintiną LIETUVOS DIENĄ be jokių smegenų teršalų ir savęs menkinimo, be jokių įterptinių žodžių.

Kiekvienam darbui reikia laiko. Linkiu, kad nauji metai turėtų pakankamai laiko visiems numatytiems darbams.

Sveikatos, meilės, taikos, laimės, džiaugsmo ir svajonių išsipildymo.

Pagarbiai Vytautas Navaitis

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Balsavimo vietų užsienyje bus daugiau

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė naujos redakcijos Referendumo įstatymą, koreguojantį plebiscitų organizavimo procedūras bei leidžiantį daugiau balsavimo vietų užsienyje.

Dauguma įstatymo pakeitimų suderina referendumo organizavimo procedūras su nustatyta bendra rinkimų tvarka, pagrindinis pakeitimas – leidžiama užsienyje šalia dabartinių balsavimo vietų diplomatinėse atstovybėse steigti papildomus balsavimo punktus.

Pirminiame projekto variante referendumo dieną buvo siūloma praręsti balsavimo laiką iki 10 val. v, tačiau paliktas visiems rinkimams vienodas balsavimo laikas – nuo 7 iki 8 val. v.

Įstatymas taip pat numato, kad Seimo nutarime dėl referendumo paskelbimo gali būti nustatytas ir kitoks balsavimo laikas, bet ne trumpesnis, nei nurodyta. Seimo nutarime gali būti nustatyta ir tai, kad referendumas vyksta ne vieną dieną.

Įstatymu, kaip ir anksčiau kituose rinkimuose, per referendumus nuspręsta atsisakyti „Lietuvos pašto“ paslaugų. Šias funkcijas atliks referend

Balsavimo vietų užsienyje bus daugiau, bet balsavimo laikas nepraręstas. 15 min.lt nuotr.

rendumų komisijų nariai ir kurjerių tarnybos.

Priimtomis pataisomis įtvirtinami griežtesni reikalavimai dėl reputacijos referendumo komisijos nariams. Pagal naujas nuostatas referendumo komisiją galės būti siūlomas tik nepriekaištingos reputacijos Lietuvos pilietis.

Seimas su prezidento rinkimais yra paskelbęs referendumą dėl dvigubos pilietybės išplėtimo, tačiau nutarimo galiojimas sustojo, kol jį įvertins Konstitucinis Teismas. Jis turi pasisakyti, ar galima balsavimą rengti su dviejų savaičių pertrauka, per pirmąją ir antrąją prezidento rinkimų turus, kaip nusprendė Seimas.

Metų žmogus – Prezidentė D. Grybauskaitė

Vilnius (BNS) – Metų žmogumi lietuviai laiko Prezidentę Dalią Grybauskaitę, rodo „Baltijos tyrimų“ atlikta apklausa.

Lietuvos prezidentę metų žmogumi laikė 21 proc. apklausos dalyvių. Svarbiausias metų įvykis, 69 proc.

respondentų nuomone, buvo popiežiaus Pranciškaus vizitas Lietuvoje. Pasaulio metų žmogumi daugiausia (20,2 proc.) apklausos dalyvių įvardijo JAV prezidentą Donald Trump, pasaulio metų įvykiu – „Brexit“ (19 proc. respondentų).

Vyriausybė rengiasi chaotiškam „Brexit“

Vilnius (BNS) – Lietuvos Vyriausybė rengia planą, kokių žingsnių reikės imtis, jei Britanija iš Europos Sąjungos (ES) pasitrauks be jokio susitarimo.

Užsienio reikalų ministerijos (URM) teigimu, jei „Brexit“ įvyks be susitarimo, gali tecti skubiai keisti įstatymus, reguliuojančius mokesčius, aviaciją ir jūrų transportą, profesinių kvalifikacijų pripažinimą.

Tokio scenarijaus atveju taip pat gali reikėti peržiūrėti britų teisinį statusą Lietuvoje, socialines garantijas, teisės aktus dėl maisto eksporto.

Lietuvos institucijos taip pat vertina, kaip Lietuvą paveiktų britų sprendimas nutraukti įmokas į ES biudžetą.

Pagal dabartinius planus, Jungtinė Karalystė iš ES turėtų pasitraukti kovo 29 dieną, tačiau britų parlamentas kol kas nepatvirtino su ES sutartų pasitraukimo sąlygų.

Tešiantis politiniam neapibrėžtumui, abi pusės ėmė rengtis scenarijui, kad britai pasitrauks be jokio susitarimo.

Sausį numatoma detalčiau aptarti Lietuvos piliečių teisių aspektus ir poveikį transportui bei prekybai.

2019-ieji su vienuolika skirtingų vardų

Vilnius (LRT.lt) – Seimas 2019-iesiems yra suteikęs vienuolika skirtingų vardų.

Ateinantys metai – kunigo ir rašytojo, visuomenės veikėjo Juozo Tumo-Vaižganto metai, nes sueina 150 metų nuo jo gimimo.

Sukaks 800 metų nuo Žemaitijos vardo paminėjimo pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose, tie metai pavadinti ir Žemaitijos vardu.

Lietuvos šaulių sąjunga minės savo šimtmetį, todėl 2019-ieji gavo Lietuvos šaulių sąjungos vardą.

Kiti metai taip pat turi prezidento Antano Smetonos vardą, nes sueina 100 metų, kai buvo priimta nauja Lietuvos Valstybės Laikinosios Konstitucijos Pamatinių Dėsnių redakcija. Ja vadovaujantis išrinktas pirmasis Lietuvos prezidentas A. Smetona.

2019-ieji yra Jėzuitų misijos Lietuvoje metais. Mat sukanka 450 metų, kai Vilniaus vyskupo Valerijono Protasevičiaus kvietimu Lietuvoje įsikū

rė Jėzaus Draugija (jėzuitai).

Minint Lietuvii Chartos paskelbimo 70-metį, kiti metai turi ir Pasaulio lietuvių metų vardą. Šiuo dokumentu įsteigta Pasaulio lietuvių bendruomenė.

2019-ieji yra ir Jono Žemaičio-Vytauto metai, nes sueis 110 metų, kai gimė su sovietų okupacija kovojusios Lietuvos valstybės vadovas. Be to, sukanka 70 metų nuo Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tarybos 1949 metų vasario 16 dienos deklaracijos pasirašymo.

Laikinosios sostinės atminimo metų vardą kiti metai gavo, nes prieš šimtmetį laikinoji vyriausybė iš okupuoto Vilniaus persikėlė į Kauną.

2019-ieji yra Lietuvos nepriklausomybės kovų atminimo metai. Taip pagerbtos 1918 metų pabaigoje ir 1919–1920 metais Lietuvoje vykusios Nepriklausomybės kovos.

Kiti metai dar pavadinti Vietovardžių, kompozitoriaus Juozo Naujalio metais.

Grasina visiškai uždaryti JAV ir Meksikos sieną

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump pagrasino „visiškai“ uždaryti JAV ir Meksikos sieną, jei Kongreso nariai nepriims jo reikalavimo pastatyti pasienyje sieną.

„Būsime priversti visiškai uždaryti pietinę sieną, jei obstrukcionistai demokratai neduos mums pinigų sienos statyboms užbaigti bei pakeisti absurdiškus imigracijos įstatymus, užkraunančius našta mūsų šaliai“, – parašė prezidentas.

Respublikonų lyderio išspėjimas nuskambėjo aiškinant, kad federalinės

vyriausybės institucijos veikiausiai liks uždarytos ir kitasavaite, Washingtono įstatymų leidėjams nepavykus pasiekti kompromiso dėl D. Trump reikalavimo skirti lėšų pasienio tvorai.

Atstovų Rūmus kontroliuojantys demokratai atsisako išskirti 5 mlrd. dolerių Baltųjų rūmų šeimnininko užmojui, o prezidentas, laikantis griežtą imigracijos politiką vienu svarbiausių savo prioritetu, pareiškė neskirsiantis finansavimo daliai vyriausybės veiklos, jei negaus reikalaujamų pinigų.

Lėtina JAV karių išvedimą iš Sirijos

Washingtonas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump nurodė sulėtinti JAV kontingento išvedimą iš Sirijos, pareiškė senatorius Lindsey Graham.

„Manau, padarėme pauzę“, – po pietų su prezidentu sakė respublikonas.

D. Trump anksčiau ši mėnesį paskelbė nurodęs grąžinti namo iš karo draskomos Sirijos maždaug 2 tūkst. šiuo metu ten esančių amerikiečių karių. Prezidento patarėjai leido suprasti, kad sprendimas bus įgyvendintas labai greitai.

Sunku sustabdyti jau statomą „Nord Stream 2“

Berlynas (ELTA) – Jungtinių Valstijų prezidento Donald Trump kritika Rusijos remiamo „Nord Stream 2“ vamzdyno atžvilgiu nėra pakankama priežastis stabdyti projektą, o bet koks bandymas tą daryti būtų itin sudėtingas, nes dujotiekis jau pradėtas statyti, sakė už biudžetą atsakingas ES komisaras Gunther Oettinger.

D. Trump puolė Berlyną dėl Vokietijos paramos 9,5 mlrd. eurų vertės dujotiekiiui po Baltijos jūra, liepą kaltinęs šalį esant Rusijos įkaite dėl jos priklausomybės nuo Rusijos energetinių išteklių.

Lapkritį JAV energetikos sekretorius Rick Perry tikino, kad Was

hingtonas neatmeta galimybės įvesti sankcijas įmonėms, prisidedančioms prie projekto.

Vokietija atsisako prisijungti prie daugelio ES šalių ir Europos Komisijos (EK) priekaištų projektui, kurį Berlynas vadina privačių įmonių veikla. Washingtonas susirūpinęs dėl to, kad vamzdynas, leidžiantis, importuojant gamtines dujas, apeiti Ukrainą, atims iš šalies tranzito pajamas. Ukrainos iš tranzito gaunamos pajamos sudaro apie 3 proc. bendrojo vidaus produkto (BVP). JAV pareigūnų teigimu, Maskva šiuo projektu siekia suskaldyti Europą.

Kas labiausiai žavi amerikiečius?

Washingtonas (ELTA)

– Buvusi JAV pirmoji dama Michelle Obama yra moteris, kuria labiausiai žavi amerikiečiai. Pirmą kartą per 17 metų iš pirmosios pozicijos šioje apklausoje išstumta Hillary Clinton.

Nuo 1946 metų „Gallup“ institutas amerikiečių klausia, kokia gyvenanti moteris pasaulyje juos žavi labiausiai. Išskyrus 1976-uosius, apklausa buvo atliekama kasmet. Šiais metais pirmą kartą per beveik du dešimtmečius pasikeitė sąrašo lyderė.

2018-aisiais ja tapo M. Obama, kurią paminėjo 15 proc. respondentų. Buvusi pirmoji dama, šiais metais išleidusi didelio dėmesio sulaukusią savo autobiografiją „Tapsmas“ („Becoming“), iš pirmosios vietos išstūmė H. Clinton. Ši per praėjusius 17 metų visad buvo pirma, o sąrašo viršūnėje karaliavo iš viso 22 kartus.

Šiais metais H. Clinton liko tik trečia. Antrąją vietą užėmė laidų vedėja Oprah Winfrey. Ketvirtoje vietoje liko dabartinė pirmoji dama Melania Trump. Toliau eina karalienė Eliza

M. Obama – labiausiai žavinti amerikiečius. Business Insider UK nuotr.

beth II, Vokietijos kanclerė Angela Merkel.

Vyrų sąrašo viršūnėje tuo tarpu pokyčių nebuvo. 11 kartą iš eilės čia rikiuojasi buvęs prezidentas Barack Obama. Antroje vietoje yra prezidentas Donald Trump.

Didžioji dalis į dešimtuką patekusių vyrų yra iš politikos. Tarp jų – George W. Bush (3 vieta), taip pat Bernie Sanders, Bill Clinton, Joe Biden ir Mike Pence. Sąrašė yra ir du religiniai lyderiai – popiežius Pranciškus ir Tibeto dvasinis lyderis Dalai Lama.

VERSLO NAUJIENOS

Įteikti „Globalios Lietuvos“ apdovanojimai

Apdovanoti Lietuvai daugiausiai dirbę tautiečiai. URM nuotr.

Nacionalinėje filharmonijoje gruodžio 27 d. septintą kartą tarptautinių profesionalų tinklas „Global Lithuanian Leaders“ įteikė „Globalios Lietuvos“ apdovanojimus, kuriais įvertinami ir pagerbiami visame pasaulyje Lietuvos labai dirbantys tautiečiai.

Už į Lietuvą atvestas investicijas apdovanotas JAV ir Lietuvos technologijų kompanijos „CUJO AI“ įkūrėjas **Einaras von Gravrock**. Išmaniąją užkardą kurianti bendrovė šiemet pritraukė investiciją iš JAV telekomunikacijų milžinės „Charter Communications“, taip pat neseniai tapo pripažinta apdovanojimuose „Year Glotel Awards 2018“.

Už Lietuvą įdiegtas tarptautinės inovacijas apdovanojimas skirtas Toronto universiteto mokslininkui dr. **Artūriui Petroniui**. Kanados lietuvis du dešimtmečius bendradarbiauja su Lietuvos mokslininkais, o pernai VU Gamtos mokslų centre įgyvendino paralelinių laboratorijų idėją, kuri sujungė bendriems tyrimams Toronto universiteto ir Vilniaus universiteto Gyvybės mokslų centro mokslininkus naujai įkurtoje VU GMC Epigenominių tyrimų laboratorijoje. Šį apdovanojimą pristatė pagrindinio „Globalios Lietuvos apdovanojimų“ rėmėjo „Euroapothea“ valdybos narys Aurimas Martišauskas.

Už verslo ryšių kūrimą įvertintas **Povilas Gudžius**, Lietuvos verslo asociacijos Dubajuje įkūrėjas ir prezidentas, „Bloomberg“ FinTech paslaugų pardavimų vadovas. Šiemet Povilas aktyviai prisidėjo rengiant Lietuvos Respublikos prezidentės Dalios Grybauskaitės ir Lietuvos verslo delegacijos vizitą Jungtiniuose Arabų Emyratuose, organizavo JAE verslo atstovų vizitą į Lietuvą. Šią nominaciją pristatė Verslo teisės biuro „TRINITI“ atstovė Vilija Viešūnaitė.

Už tarptautinę patirtį Lietuvos regionams apdovanotas **Eivanas Maksvytis**, po ilgų darbo metų Švedijoje grįžęs į Šilutę ir čia gimnazijoje įkūręs inovacijų ir robotikos centrą „Tavo Robotas“. Per pirmuosius metus ši iniciatyva sulaukė didelio palaikymo, robotų kūrimu susidomėjo dau-

giau nei 50 vaikų ir moksleivių, netrukus planuojama plėtra į kitus miestus. Šią kategoriją pristatė „Alliance for Recruitment“ atstovė Agnė Kuodė.

Apdovanojimo Už Lietuvos vardo garsinimą laureatas buvo išrinktas tinklalapyje LRT.lt. Iš aštuonių išskirtinių istorijų skaitytojai nubalsavo už **Jokūbą Laukaitį ir Vytautą Jašauską**. Jų Lietuvos atkurtos nepriklausomybės šimtmečiui skirtas vaizdo klipas sulaukė daugybės peržiūrų. Šį apdovanojimą pristatė LRT generalinė direktorė Monika Garbačiauskaitė-Budrienė.

Užsienio reikalų ministerijos tradiciškai skiriamas ir ministro Lino Linkevičiaus pristatytas apdovanojimas už viso gyvenimo nuopelnus šiemet iškeliaus į JAV – už ilgametę veiklą apdovanotas „Amerikos balso“ radijo lietuvių skyrius. Net ir sunkiausiais sovietų okupacijos metais JAV lietuvių ir JAV vyriausybės pastangomis įkurtas radijas buvo laisvės spindulys, pasiekdavęs už geležinės uždangos įkalintus Lietuvos žmones ir jungęs juos su po pasaulį išblaškytais tautiečiais. Jis padėjo kovoti ir žadino viltį, kad vieną dieną Lietuva vėl bus laisva. Apdovanojimą iš JAV atvyko atsiimti ilgametė „Amerikos balso“ redaktorė, vedusi ir paskutiniąją laidą 2004-aisiais, Virginija Vengrienė. Simboliška, jog šį ir kitus šimtmečio „Globalios Lietuvos apdovanojimus“ įteikė Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus.

JAV radijo stoties „Amerikos balsas“ bangomis laidos lietuvių kalba pradėtos rengti nuo 1951 metų vasario 16 dienos iš New Yorko ir buvo transliuojamos 53-ejus metus (iki 2004 metų). „Amerikos balso“ lietuviškų laidų klausytojai girdėjo daug istorinės reikšmės asmenybių pasisakymų.

„Globalios Lietuvos“ apdovanojimai siekiama pagerbti svarbiausius užsienyje gyvenančių lietuvių ir su Lietuva susijusių asmenų pasiekimus profesinėje srityje prisidedant prie Lietuvos vardo garsinimo. Apdovanojimus globoja Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, rengia VšĮ „Global Lithuanian Leaders“, bendradarbiaujant su Prezidentūra ir Užsienio reikalų ministerija.

Alfa.lt

A. Kiškis laimėjo prestižinę stipendiją

Illinois Institute of Technology (IIT) Informacinės technologijos ir vadybos fakulteto studentė Akvilė Kiškis laimėjo prestižinę stipendiją užsienio reikalų informatikos technologijos srityje „Foreign Affairs Information Technology Fellowship“ (FAIT).

Stipendiją finansuoja ir tvarko JAV Valstybės departamentas, administruoja didžiausia ir žinomiausia stažavimo ir akademinį seminarų programas prižiūrinti įstaiga Washington, D.C. – „The Washington Center for Internships and Academic Seminars“.

Stipendija skiriama studentams, gabiems vadovavimo ir mokslinių pasiekimų informacinės technologijos srityje ir siekiantiems profesijos JAV užsienio tarnyboje. Moterys ir mažumų atstovai, nuo seno labai retai atstovaujami informacinės technologijos srityje, ir studentai, kuriems reikia finansinės pagalbos, ypač raginami siekti šios stipendijos.

FAIT stipendijos laimėtojai gauna

Parengė Rimas Černius

Akvilė Kiškis su dekanu dr. Bob Carlson, Washingtono centro viceprezidentu Kevin Nutley ir profesoriumi Ray Trygstad. IIT nuotr.

Lietuviškasis prekės ženklas Kanados parduotuvėse

Lietuviškas moterų intymios higienos prekės ženklas „Genial Day“ pradeda prekybą Kanados rinkoje. Šiuo metu Kanadoje „Genial Day“ produktais prekiauja apie 500 parduotuvių. Pasak įmonės bendraturtės Vilmantės Markevičienės, duris į šią tolimą ir lietuviams mažai pažįstamą šalį atvėrė dalyvavimas parodose.

„Mūsų įmonės tikslas – skatinti viso pasaulio moteris gyventi sveikiau, o ši tarpininkė į Kanados rinką padeda įvesti naujus, inovatyvius, ekologiškus produktus (...). Ji tapo išskirtine mūsų ženklo atstove šioje rinkoje“, – pasakojo V. Markevičienė. Nuo derybų pradžios iki pirmųjų pardavimų praėjo beveik metai.

„Genial Day“ produkcija tai įvairūs eko-sertifikuoti higieniniai įklotai

moterims, tamponai, drėgnos servetėlės. Europoje ši produkcija žymima kitu prekės ženklu – „Gentle Day“.

Verslininkai iš Vilniaus tiesiogiai prekiauja Lietuvos, Lenkijos, JAV ir Kanados rinkose. Per išskirtinius platintojus prekiaujama Latvijoje, Estijoje, Slovakijoje, Čekijoje, Italijoje, Olandijoje, Jungtinėje Karalystėje, Airijoje, Rusijoje, Kroatijoje.

ELTA

Lietuviškas prekės ženklas bus matomas Kanadoje. „Daisi Jo Reviews“ nuotr.

Bus galima palyginti maisto kainas

Nuo šių metų pradžios specialia-me Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) tinklalapyje pradėta viešai skelbti oficiali informacija apie svarbiausių maisto produktų kainas, taikomas didžiuosiuose prekybos tinkluose. Iki šiol svetainėje www.produktukainos.lt buvo viešinamos apibendrintos gaminių kainos, nenurodant konkretaus prekybos tinklo kainų.

Dabar skelbiamos penkių didžiausių prekybos tinklų „Maxima LT“, „Palink“ („Iki“), „Norfos mažmena“, „Rimi Lietuva“ ir „Lidl Lietuva“ 20-ies produktų kategorijų kainos ir jų pokyčiai. Tai – duonos ir grūdų produktų, mėsos, pieno gaminių, kiaušinių, aliejus ir riebalų, įvairių daržovių ir kt. kainos.

„Gyventojų išlaidos maistui sudaro nemažą dalį visų išlaidų, o daugiausia jo nuperkama penkių didžiausių prekybos tinklų parduotuvėse. Pradėjus skelbti pagrindinių maisto produktų kainas juose, pirkėjai turės kur kas aiškesnį vaizdą, kur kokios kainos yra“, – įsitikinęs žemės ūkio ministras Giedrius Surplys.

Jau netrukus planuojama kas savaitę skelbti ne tik produktų krepšelio kainas skirtingose parduotuvėse, bet ir informaciją, kokia tos kainos dalis atitenka produkcijos gamintojams ir prekybininkams. Taip pat planuojama atnaujinti tinklalapio grafiką, padaryti jį labiau draugišką vartotojui.

Mano vyriausybė

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų sausio 3 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,88 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,61 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,64 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,11 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,59 €

Naujųjų sutikimas Katedros aikštėje.

Kalėdinė 3D pasaka „Jėzaus gimimo istorija“ Katedros aikštėje.

Šventinis Vilnius neliko nepastebėtas

Kalėdiniu Vilniumi džiaugėsi ne tik vilniečiai ir sostinės svečiai, bet ir pasaulio žiniasklaida. Nauju dizainu ir kūrybine koncepcija „Laikas“ nustebinusi pagrindinė Vilniaus Kalėdų eglė šiemet vėl karaliavo gražiausių pasaulyje kalėdinių puošmenų sąrašuose. Viena įstabiausių pasaulyje ją pripažino populiarūs JAV, Italijos, Belgijos, Indijos ir kitų šalių naujienų tinklalapiai. Didelio pasaulio dėmesio sulaukė ir naujas kalėdinis miestelis „Šv. Stotis“ bei jame atidengta meninė instaliacija, kritikuojanti augantį vartojimą Kalėdų metu.

A tvirumas naujoms idėjoms ir šventinė magija – tai pagrindinės žinutės, kurias Vilnius siunčia pasauliui kalėdiniu sezonu, kviesdamas apsilankyti ir pamatyti viską savo akimis. Miesto kūrėjų kūrybiškumas ir drąsa kasmet padeda pelnyti užsienio žiniasklaidos dėmesį, ir Vilniaus vardas pasaulyje pelnytai skamba vis dažniau ir garsiau”, – sakė Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius.

Tradicinė Vilniaus Kalėdų eglė jau užtarnavo sostinei vieno gražiausių ir magiškiausių kalėdinių miestų reputaciją. Dar lapkritį, belaukiant naujojo eglės „rūbo“, vienas populiariausių JAV kelionių tinklalapių „New York Post“, kurį skaito beveik 80 milijonų žmonių, Vilnių paskelbė vienu iš 9 magiškiausių kalėdinių Europos miestų. Įžiebta eglė „Laikas“ iškart vėl šovė į gražiausiųjų viršūnę tokiuose žiniasklaidos šaltiniuose kaip JAV naujienų tinklalapis „USA Today“ su 135 milijonus per mėnesį siekiančia skaitytojų auditorija, kelionių tinklalapiai „Matador Network“ bei „Fodor’s Travel“, Belgijos naujienų tinklalapis „Brussels Express“ ir kiti.

Magiška Vilniaus kalėdine atmosfera žavėjosi vienas didžiausių Ita-

lijos naujienų tinklalapių „Corriere della Serra“, turintis 78 mln. lankytojų per mėnesį, bei bene didžiausias Lenkijos žinių tinklalapis „Wirtualna Polska“. Pastarojo žurnalistė rašė: „Vilnius gali pasigirti stilingu ir moderniu Kalėdų miesteliu. Skaudančia širdimi turiau pripažinti, kad Krokuva ir Vroclavas nesiekia jam iki kulnų“.

„Kalėdiniu sezonu ‘Go Vilnius’ kvietimu sostinėje lankėsi žurnalistai, tinklaraštininkai ir fotografai iš Jungtinės Karalystės, Vokietijos ir Lenkijos, kurie dalijosi išpūdziais iš kalėdinio Vilniaus ir pristatė jį savo skaitytojams. Džiaugiamės, kad turime ką parodyti Vilniuje šventiniu sezonu, pradedant išpūdingais Kalėdų miesteliais su kon-

Vilniaus Katedrą papuošė vaizdo instaliacijos.

ceptualiomis eglutėmis, pasipuošusiu miestu, baigiant svetingais viešbučiais ir restoranais. Svečiams iš užsienio Vilnius paliko puikų išpūdį, kuriuo jie dalijosi su tautiečiais kviesakė „Go Vilnius“ direktorė Inga Romanovskienė.

Vilniaus geležinkelio stotyje vei-

kiančio Kalėdų miestelio „Šv. Stotis“ organizatoriai, norėdami paskatinti diskusiją apie tai, kad Kalėdos virsta besaikio vartotojiškumo fiesta, pristatė ekstravagantišką Kalėdų eglę, „papuostą“ plastikiniu maišu.

„Pasak Lietuvos menininkų, jie sostinėje Vilniuje uždengė eglę plastikiniu maišu, norėdami išpėti, kad vartotojiškumas kėsinaisi užurpuoti šventinį sezoną”, – rašė Prancūzijos visuomeninio radijo „Radio France Internationale“ tinklalapis. Žinutes apie

ši meno projektą skelbė didieji Prancūzijos tinklalapiai „Orange“, „Le Point“, Kanados „La Presse“, Ispanijos „El Tiempo“, didieji Indijos, Kinijos, Filipinų ir kitų šalių internetiniai naujienų šaltiniai.

Naujųjų metų naktį miesto svečius ir vilniečius pasveikino atgijusi Katedros varpinė. Vaizdo instaliaciją lydėjo paslaptingas, įvairių garso efektų lydimas muzikos takelis. Likus 10-iai minučių iki Naujųjų pasirodė bokšto laikrodininkas, pradėjęs skaičiuoti likusias minutes. Vidurnaktį nuskambėjo Varpinės laikrodžio dūžiai, kuriuos lydėjo išpūdingos naujametinės šviesos salvės.

ELTA

Prezidentės D. Grybauskaitės sveikinimas Naujųjų metų proga

Mieli Lietuvos žmonės, baigiasi nepaprasti – istoriniai metai! Ryškūs ir spalvingi.

Mes pamatėme, kiek daug pasaulyje turime draugų, kurie mus lankė, sveikino ir kartu su mumis garsino Lietuvos vardą.

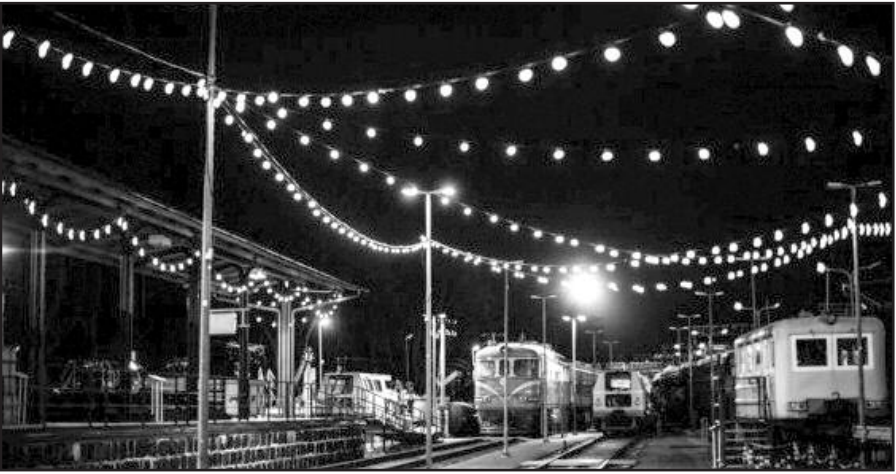
Kitais metais laukia daugybė iššūkių. Ir tarptautinėje arenoje, ir šalies viduje.

Viską įveiksime, jeigu neleisime įsigalėti karingam neraštingumui ir agresyviai populizmui.

Saugokime laisvą Lietuvą bei mūsų žmonių teises ir laisves. Ginkime jas ir nieko nebijokime – pasitikėkime savimi!

Visiems linkiu drąsos ir išminties!

Sveikinu Jus su Naujaisiais metais!

Kalėdos stoties rajone.

Dainiaus Labučio nuotr.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarti galima angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

A † A
Prof. ARŪNUI LIULEVIČIUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai AUŠRELEI, sūnums VĖJUI ir GYČIUI su šeimomis, seseriai SAULEI su šeima, a. a. sesers AUKSĖS šeimai ir visiems giminaičiams.

Prisimename velionio ilgą, nuoširdžią draugystę ir meilę mokslui bei knygai ir kartu giliai liūdime.

Knygų klubo nariai:
Saulius ir Roma Kupriai
Mindaugas ir Aldona Bielskai
Ramunė Kubiliūtė
Rimas Černius
Daiva Valeria Karuža

MANO VIRTUVĖ

Šventiniai kepiniai

Minkštas meduolis

Reikės:

- 6 šaukštų medaus
- cinamono, muskato, gvazdikėlių
- 3 šaukštų sviesto
- 4 kiaušinių trynių
- 4 šaukštų grietinės
- 1 arb. šaukštelio (su kaupu) kepimo miltelių
- 1 1/2 puodelio miltų
- žiupsnelio druskos
- džiovintų vaisių (nebūtina)
- 200 g (7 oz) juodojo šokolado
- 100 g (3,5 oz) baltojo šokolado

Miltus sumaišyti su žiupsneliu druskos ir kepimo milteliais, persijoti.

Medų sudėti į puodelį, suberti prieskonius ir truputi pakaitinti. Įdėti gabaliukais supjaustytą sviestą, dar pakaitinti ir nuimti nuo ugnies.

Kai masė truputį pravės, įplakti po vieną kiaušinių tryniu, o pabaigoje – grietinę.

Maišant suberti miltus. Tešla gausi grietinės tirštumo.

Jei norite, į tešlą galite suberti gabalėliais supjaustytų mėgstamų džiovintų vaisių – slyvų, abrikosų ar kt.

Orkaitę įkaitinti iki 180 C (350 F).

Jei kepsite meduolį kekso formoje (su skylė viduryje), tai truks apie 1 val., jei plokštesnėje formoje – 35–40 min. Ar meduolis iškepęs galima patikrinti mediniu smeigtuku – ištraukus iš tešlos jis turi būti sausas.

Atvėsusį meduolį galima apipilti karštu juodu šokoladu. Kai sustings – apipilti baltu šokoladu. Tam reikės atskirai ištirpinti 2 plyteles juodojo ir 1 plytelę baltojo šokolado.

Imbierinis plokštainis su šokoladu

- 125 g (4,4 oz) sviesto (minkšto)
- 1 puodelio cukraus
- 1 arb. šaukštelio džiovinto imbiero
- 4 kiaušinių
- 1 + 1/2 puodelio miltų
- 1 arb. šaukštelio kepimo miltelių
- 250 g (9 oz) juodojo šokolado
- 500 g (1 sv) didelių tamsių razinų
- vyšnių papuošimui

Minkštą sviestą su cukrumi išsukti iki purumo.

Miltus sumaišyti su kepimo milteliais bei imbieru ir persijoti. Pusę šokolado sutarkuoti.

Į sviesto masę po vieną įmaišyti kiaušinius, tuomet po truputį suberti miltus. Išmaišyti.

Į gautą tešlą suberti sutarkuotą šokoladą. Smulkiai sukapoti razinas (galima sumalti) ir suberti į tešlą.

Orkaitę įkaitinti iki 180 C (350 F).

Kepimo formą iškloti kepimo popieriumi ir supilti tešlą nestoru sluoksniu. Kepti apie 20–25 minutes. Ataušusį plokštainį supjaustyti nedideliais kvadratais ir aptepti karštu ištirpintu šokoladu. Ant viršaus uždėti po puselį vyšnios.

Tebūnie Naujieji skanūs, sveiki ir išradingi!

Jūsų Indrė

A † A
ZITA JUŠKELIENĖ-
LUKOŠEVIČIŪTĖ

Mirė 2019 m. sausio 1 d. Lemont, IL.
Gyveno Lemonte, anksčiau Palos Hills, Marquette Parke, Brighton Parke ir Kanadoje.

Gimė 1927 m. balandžio 27 d. Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnus Vydas su žmona Rima Ona, anūakai Martynas ir Linas Juškeliai; sesuo Vanda Gvildienė; dukterėčios Irutė, Dalia ir Audrė, sūnėnas Edmundas.

Zita buvo a. a. Juliaus Juškelio žmona.

Velionė bus pašarvota šeštadienį, sausio 5 d., nuo 9 iki 10 val. ryto Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14915 E. 127th St., Lemont, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600,
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
TEODORUI RUDAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną RITONĘ, mūsų Tarybos ilgametę narę ir buvusią sekretorę; dukrą dr. INDRĘ su vyru DEAN JESKE; seserį RAMINTĄ su vyru dr. ALGIRDU MARCHERTU; kitus šeimos narius ir kartu liūdime.

Vydūno jaunimo fondas

Brangiam broliui

A † A
TEODORUI RUDAIČIUI

iškeliavus pas Viešpatį, „Saulutės” vicepirmininkei RAMINTAI MARCHERTIENEI, šeimai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė”.

Mirus

A † A
Inž. TEODORUI RUDAIČIUI

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos (ALIAS) ilgamečiame pirmininkui (1996–2005), garbės pirmininkui (nuo 2006) nuoširdžiai užjaučiame žmoną RITONĘ, dukrą dr. INDRĘ JESKE, seserį RAMINTĄ MARCHERTIENĘ, jų šeimas bei kitus gimines ir artimuosius.

Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjunga

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Muzikinė popietė su Čikagos lietuvių operos choru bei solistais** „Pakelkime taurę linksmybių...“ vyks 2019 m. sausio 6 d. 12 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Muzikinė programa ir šventinis stalas. Dėl bilietų kreiptis į parapijos raštinę tel. 773-776-4600.

■ **2019 m. sausio 12 d., šeštadienį, 10 val.** ryto kviečiame dalyvauti tradiciniame New Yorko Centriname parke vykšančiame bėgime „Gyvybės ir mirties keliu“, skirtame 1991 metais žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Susitikimo vieta: prie Columbus Circle gaublio, Broadway ir Central Park West. Bėgimo organizatoriai: LR generalinis konsulas New Yorke, New Yorko Lietuvių atletų klubas, New

Yorko Maironio mokykla, „Neringos“ ir „Taurė“ tuntų skautai, Vilniaus sveikuolių klubas „Gilužis“. Daugiau informacijos: ny.renginiai@urm.lt.

■ **Vasario 10 d. 3 val. p. p. Carl Sandburg High School Performing Arts Center, 13300 S. La Grange Rd., Orland Park, IL** vyks lietuviško miuziklo „Šnekučiai“ premjera. Daugiau informacijos tel. 630-640-9817 ir 773-547-0520.

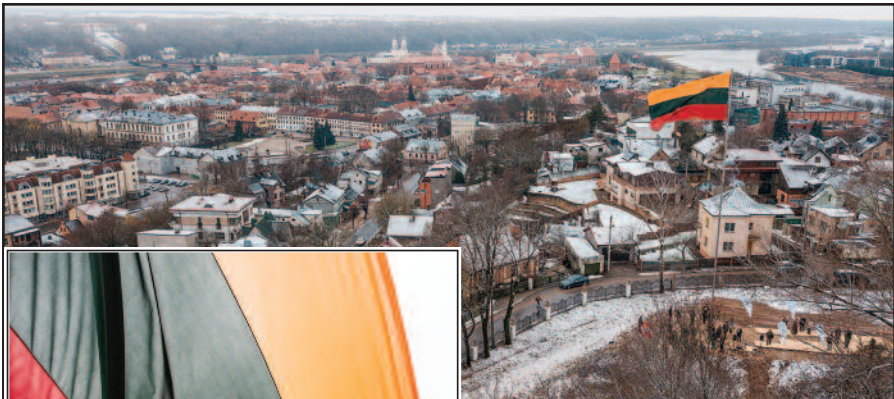
■ **Vasario 16 d. 7:30 val. v. Pasaulio lietuvių centre Lemonte** minėdami savo 25-meį scenoje koncertuos Irena Starošaitė ir Žilvinas Žvagulis. Informacija tel. 312-731-4524.

Sausio 6 d., sekmadienį, 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) švęsime Trijų Karalių šventę. Iš tolimų rytų atvykę trys karaliai dalyvaus šv. Mišiose ir pasidalinus su visais savo išmintingais žodžiais apie kūdikėlį Jėzų. Eucharistijos šventimą atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Rasos Miliauskaitės nuotr.

Virš Kauno suplevėsavo istorinė trispalvė

Kauno savivaldybės nuotr.

Pasitinkant 2019-uosius Kaunas atgaivino istorinę atmintį aukščiausioje miesto vietoje iškeldamas didžiausią trispalvę mieste. Aidint patrankos salvėms ir trimito garsams, daugiau kaip 40 kvadratinį metrų ploto vėliava suplazdėjo ant Pelėdų kalno.

Vienas iš šios idėjos sumanytojų Kęstutis Ignatavičius pabrėžė, kad čia, aukščiausioje miesto vietoje, vėliava plevėsavo ir prieš šimtą metų. Pasak jo, simboliška, kad istoriškai reikšmingų šimtmečių sandūroje trispalvė iškilo būtent į 100 metrų aukštį virš jūros lygio. Jos kraštinių matmenys – 8,5 metrų pločio ir 5 metrai aukščio.

„1920 metų gegužę čia kalbėjo Lietuvos Prezidentas Antanas Smetona, rašytojas Juozas Tumas-Vaižgantas,

buvo susirinkę Lietuvos diplomatinės atstovai. Tad ši vieta ištis istoriškai paženklinta ir šiandien mes sugrąžiname tą istorinę atmintį. Trispalvė bus plačiai matoma iš senamiesčio, Aleksoto ir kitų miesto vietų. 1919 metų sausio 1-ąją vėliava buvo iškelta Vilniuje ant Gedimino kalno, o vėliau buvo nuimta, kuomet Vyriausybė persikėlė į mūsų miestą ir Kaunas tapo laikinąja sostine“, – kalbėjo K. Ignatavičius.

Istorikas Ovidijus Jurksa priminė daugiau kaip šimtmečio istoriją, kai 1912 metais šioje vietoje ant devintosios baterijos stiebo kasdien kildavo Kauno tvirtovės vėliava: „Kiekvieną dieną 9 valandą čia stovėdavo garbės sargyba, iššaudavo salvę ir kildavo vėliava, o 18 valandą ceremonija būdavo kartojama. Šitaip tarsi būdavo skelbiama, kad Kaunas yra tvirtovė, laisvas miestas. Po kelerių metų užėjus vokiečiams, tradicija buvo pamiršta ir vėliau atkurta tik atkūrus nepriklausomybę 1918 metais.“

ELTA

Vėliava Gedimino pilies bokšte keliama jau 100 metų

Alfredo Pliadžio nuotr.

Pirmąją 2019-ųjų metų dieną Katedros aikštėje Vilniuje vyko Lietuvos vėliavos iškėlimo Gedimino pilies bokšte 100-ųjų metinių ir Lietuvos vėliavos dienos minėjimas. Jo metu Gedimino pilies bokšte Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo bataliono Garbės sargybos kuopos kariai iškėlė 2019 metų vėliavą. Šia tradicine vėliavos ceremonija primenama, kad 1919 metų sausio 1 d. Gedimino pilies bokšte trispalvę, kaip laisvos Lietuvos simbolį, pirmą kartą iškėlė Lietuvos savanorių būrys, vadovaujamas Vilniaus miesto komendanto Kazio Škirpos.

Visus 2018 metus bokšte plevėsavusi vėliava buvo nukelta ir, pagal susiklosčiusią tradiciją, perduota saugoti

vienai iš Lietuvos mokyklų, pasižymėjusių ugdant pilietiškumą, puoselėjant istorinę atmintį. Šįkart 2018 metų Lietuvos valstybinę vėliavą patikėta saugoti Joniškio rajono Skaistgirio gimnazijai.

Iki nepriklausomybės praradimo vėliava bokšte buvo iškelta keturis kartus – ketvirtąjį kartą 1944 m. balandžio 5 d. Penktasis kartas buvo po ilgos ilgos pertraukos – 1988 m. spalio 7 d. – ir nuo to laiko tebeplevėsuoja iki šiol.

Prisimenant ir pagerbiant savanorių žygdarbi, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, kiekvienais metais sausio 1 d. rengiama Vėliavos pakėlimo ceremonija.

ELTA

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos 708-907-3000

Sekite savo siuntas: AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas: 8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vlt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieig
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

(310) 828-7095

info@clcu.org www.clcu.org

Savings 1.25%

IRA 1.50%

Credit Cards | Mobile Banking

International & Domestic Wires

Teen Accounts | College Savings

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

info@1honestlawyer.com

<http://draugokalendarius.org>

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747